

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Quæstio quarta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

Quæstio quarta.

judicibus voluit reputari imò tractari, vt fatuus, non verbo, sed multiplici facto illusionis: nam à pontificibus, & Herode & Pilato iudicatus & punitus est vt fatuus: Sciebat enim quod sapientiæ seu astutiæ maximè attribuitur facere se caput nouæ legis populorum, & ideo hanc de se opinionè, auferre studuit tot propriis derisionibus: vt vel sic crederemus diuinum opus esse fidem Christi. Hæc de tertia quæstione.

Circa quartâ quæstionem de scripta Domini Iesu causa (Iesus Nazarenus Rex Iudæorum) nonnulla dubitatio oritur. Tum quia in multis, quatuor scilicet causis fuerat Dominus accusatus: scilicet de tribus non dandis Cæsari, de seductione populi, de blasphemia: scilicet quod filium Dei se fecit, & de læsa maiestate, quod se Regem facere curabat. Tum quia de nulla causa legitur Dominum se iustificasse nisi de ista scilicet de regno (vt patet in Euangelio) ac per hoc minus videtur quod ista debuisset scribi super crucem, vtpote purgata. Et confirmatur: quia Pilatus qui scripsit causam, & postquam discussit hanc causam, pronunciauit Iesum non esse reum mortis: ac per hoc non esse reum læsæ maiestatis. Mirum est igitur quod scripsit hanc causam.

Ad hæc dicitur quod ex quatuor capitibus oportuit causam hanc scribi. Tum ex parte pontifici, tum ex parte causarum, tum ex parte Pilati, tum ex diuina dispositione. Ex parte quidem Pontificum alia fuit causa impellens eos ad mortem Domini Iesu, & alia fuit causa quam proposuerunt Pilato, vt Dominum Iesum damnaret. Nam causa mouens Pontificum animos: ad Domini Iesu mortem, fuit amor propriæ dignitatis & authoritatis, ne Romani tollerent locum eorum. Quum enim temporibus illis multi quasi prophetiæ insurgerent, & populos ad se conuerterent (vt Act. v. Gamaliel refert primò de Theodora, & deia;

& deia;

Ientaculi primi

& deinde de Iuda Galilæo: & de Ioanne Baptista, Iosephus dicit Herodem ipsum cepisse, quia timebat concursum populi, quod non solum potuit simul esse verum cum causa incestus relata ab euangelio, sed consonat euangelio: tum quia Dominus audito casu Ioannis secessit, quasi causa communis ei & Ioanni fuerit, scilicet concursus populorum ad eorum prædicationem: tum quia Dominus Herodem vulpem appellauit, quasi astute persequentem Ioannem prædicatorem sub specie complacendi Herodiadi.) quia, inquam, tot concursus populorum erant, timebant pontifices, ne tantus populorum concursus ad Dominum Iesum pareret aliquam nouitatem, ob quam simul cum tot aliis præcedentibus consideratam Romani tollerent pontificatum à Iudæis, & transferrent gentem Iudæorum in alia loca. Ob hanc causam dixit Caiphas quod expediret potius hominem mori, ne tota gens sic periret. Hac igitur causa in animo retenta pontifices excogitauerunt causam aliquam qua possent inducere Pilatum ad interficiendum dominum Iesum, & adinuenerunt dictas quatuor causas scilicet de prohibito censu Cæsaris, de auersione populi, de blasphemia, de usurpata maiestate. Et quoniam in prima non habebant fundamenta, & secunda nisi coloraretur ut via ad quartam, non sufficeret ad poenam mortis, de tertia autem Pilatus non se intromitteret (utpote de pertinentibus ad quæstiones legis Iudæorum) deliberarunt astuto consilio crimen læsæ maiestatis imponere Domino Iesu: ut ex eo Pilatus, utpote contra Cæsarem, moueretur ad cõdemnandum Dominum Iesum. Putauerunt enim se posse in hoc præualere, fundantes huius criminis causam super confessione ipsius Domini, qua confessus est se esse Christum ac per hoc Regem: & super commotione populi ad se ut Christum, ac per hoc ut Regem,

ita

Quæstio quarta.

ita quòd pontifices licet accusauerint Dominum Iesum quatuor criminum : principaliter tamẽ tendebat ad crimen læsæ maiestatis : quia se Regem quærebat facere sperantes ex hoc obtinere à Pilato damnationem Domini Iesu ad mortem. Ex parte quoque causarum ipsarum quæ allatæ sunt, oportuit causam regni præualere, quia maiorem habebat apparentiam, ex eo quòd Dominus Iesus fatebatur se Christum: & ante quinque dies clamantes ei turbas quòd esset Rex, admiserat veniens Hierusalem super asellum. Hæc enim causa multipliciter probata videtur. Primò, ex ipsius Domini Iesu verbis, quibus dixit se Christum. Secundò, ex commotione populi à Galilæa vsque huc. Et in hac probatione clauditur non solum seductio populi, sed commotio quæ fuerat ante quinque dies illic, hoc est in Hierusalem: quum turba cum palmis, cum vestimentis stratis in via, cum clamore dignitatis ac nominis regii concurreret ad honorandum Dominum Iesum. Tertiò, ex ipsius Domini verbis coram Pilato Regnum meum, &c. Vnde & Pilatus dixit, Ergo rex es tu? quod Dominus Iesus non negauit. Fuit quoque aggrauatus: Si hunc dimittis non es amicus Cæsaris: omnis enim qui se regem facit, contradicit Cæsari. Ex parte deinde Pilati causam regni oportuit præualere. Pilatus enim quum esset gentilis, & de eo quod filium Dei se fecit, nihil aut parum curaret (præsertim sciens quòd per inuidiam mouebantur pontifices) & de censu prohibitio nulla probato haberetur, commotionem populi cum tali ingressu in Hierusalem considerauit, simul cum confessione ipsius Domini de regno suo non ex hoc mudo. Et visum est tam ei quàm Herodi quòd Dominus Iesus esset non vt criminosus, sed vt fatuus puniendus. Consideratis enim dictis de regno alterius mundi, & gestis (scilicet quòd super asellum non

Q 9

equum

Ientaculi primi

equum: cum palmis, non armis: vilis turba, non magnates: repente, non ex condicto, practica, inductione aut vocatione, transitoriè & quasi in momento non retinendo secum turbam, nec procedendo postea cum turba, sed veniebat quotidie post, more solito in templum ad docendum) iudicauerunt vias has aspirandi ad regnum, non esse sani capitis. Et bene iudicabant de mundano regno loquendo, fatuum quippe esset per has vias quætere regnum terrenum, vnde vterque (scilicet Herodes & Pilatus) tractauit Dominum Iesum vt fatuum. Instantibus nihilominus Iudæis quòd non esset fatuus, sed malignus, vt pote qui filium Dei se fecit, & quòd astute inuertit causam regni in regnum alterius mundi, quum non posset negare quòd se regem fecerit, commouendo populum ad se regem clamandum. Pilatus corripendum flagellis Dominum Iesum censuit: vt vtriusque fatuitatis scilicet & malitiæ ratione habita, punitus Dominus dimitteretur. Sed inualecentibus Iudæis vsque ad tumultum, elegit consideratis omnibus damnare Dominum Iesum læsæ maiestatis, eo quòd causa hæc ad se directè spectans apud suum tribunal probata ac euidentis ita erat vt nisi fatuitate excusaretur, iustè damnationem exposceret. De regno quippe non de hoc mundo ipse stulticiam putabat. Et quia Iudæi qui Dominum Iesum magis nouerant, non admittebant excusationem stultitiæ quam ipse Pilatus admittendum putabat: ideo tanquam relinquens Iudæis criminis curam, se innocentem protestatus est in prolatione sententiæ qua Dominum damnauit ad mortem crucis. Hæc videntur ad literam coëgisse Pilatum ad hanc causam scribendam. Sed hæc omnia ex quarto loco proposita causa (diuina scilicet prouidentia) disposita sunt, vt Dominus Iesus damnatus & crucifixus verum suum titulum supra suam

crucem

Quæstio quarta.

crucem scriptum haberet . erat enim & est in veritate, Iesus Nazarenus Rex Iudæorum, vñ quippe est diuina providentia iniquitate persecutium & damnantium Dominum Iesum ad perpetuam veritatem regii tituli de Christo prophetati testificandam coram toto mundo. Vnde & Pilato prohibitus ne mutaret illum, sed dixit: Quod scripsi, scripsi, & tribus præcipuis linguis omnium linguarum vices gerentibus, ex ipsius etiam ternarii omnia complectentis perfectione, scribi disposuit. Hæc de quarta quæstione, Deo gratias. Posonii in die sancti Damasi M. D. XXIII. Amen.

SECUNDVM IENTACULUM: In quo quatuor Quæstiones tractantur.

CCVRRVNT secundo circa diuersa sacræ scripturæ documenta de filiis Dei quæstiones item quatuor. Prima est de verbis Pauli Apostoli ad Roman. i. de vnigenito filio Dei, quibus dicit, Qui prædestinatus est filius Dei in virtute, secundum spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Iesu Christi Domini nostri. Secunda est de verbis Ioannis Euangelistæ. Ioannis primo, de filiis Dei adoptiuis: Dedit eis potestatem filios Dei fieri: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri: sed ex Deo nati sunt. Tertia est de verbis Apostoli Pauli primæ ad Corinthios xv. de baptismo quo generantur

Q 9 2

111